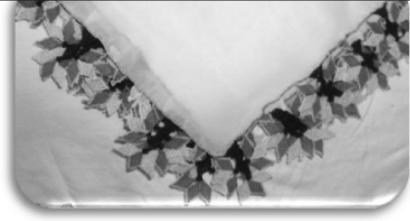


Adı Soyadı :

Sınıf : 7/.....

No. :

Sonuç :

**OYA**

Oya, Anadolu'da süslemek ve en önemlisi de kişiler arası iletişim kurmak için yapılan bir örgü türüdür. Dantel, tığ işi gibi benzerlerinden onu ayıran en önemli özellik üç boyutlu olması ve bir dikiş iğnesi ile örülmesidir.

Anadolu'da oya, onu yapan kadının yaşam öyküsüdür. Kız çocukları altı yedi yaşlarında oya yapmaya başlarlar. İğne iplik tutamayacak yaşa gelene dek bu örgüyü yapmayı sürdürürler. Tüm yaşamları boyunca duygularını, gizlerini, inançlarını, mutluluklarını oya denilen bu yapma çiçekle dile getirirler.

Oyalardaki bitki ve çiçekler, kadınlar tarafından bir anlatım dili olarak kullanılır. İlginç olan bir başka yön ise oyanın çocukluk, buluş, genç kızlık, nişanlılık, evlilik, olgunluk ve yaşlılık evreleri geçiren bir kadının yaşadığı tüm bu dönemlerdeki görüş ve düşünce farklılıklarını simgelemesidir.

Oyalar yüzyıllardır, Anadolu'da okuma yazma oranları düşük, haberleşme araçlarından yoksun kadınların bir çeşit iletişim aracı olmuştur.

Günümüzde, kırsal kesimde yaşayan kadınların haberleşmelerine yardımcı olmaya devam etmektedir. Çiçeklerden oluşan bir anlatım dili; sevgilik, nişanlılık ve evlilik aşamalarından geçerek aile ilişkilerini bile düzenleyebilecek boyutlardadır.

Anadolu kadını, kederini (sevdim alamadım), sevincini (şeker pembesi), özlemini (yârim ile), sevgisini (çayır-çimen), nefretini (biber) ve hemen hemen tüm düşüncelerini oyalarla çevresindekilere iletir. Bu gizli iletişimi genellikle kadınlar kullanır.

Mine ERBEK**1. Metinden ve verilen açıklamalardan yararlanarak gizli kelimeleri bulunuz.****5x1=5 p.**

Kazanım: O 2.1 Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.

Az insanın barındığı, genellikle kır durumunda olan yer

→ K I R S A L

Dantel veya yün örmekte kullanılan, ucu çengelli kısa şiş

→ T I Ğ

Türkiye'nin Asya Kıtası'nda bulunan toprağı

→ A N A D O L U

İplikle örülen veya bir kumaşın kenarına işlenen örgü

→ D A N T E L

Duygu, düşünce veya bilgilerin her türlü yolla başkalarına aktarılması

→ A N L A T I M

2. Boşlukları metne göre tamamlayınız.**4+6=10 p.**

Kazanım: O 2.3 Metnin konusunu belirler.

Kazanım: O 2.4 Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

Metnin konusunu, "Anadolu'da bir ifade yolu olarak oya işi" şeklinde ifade edebilirim.

Metnin ana fikrini, "Oya, Anadolu'da kadınların iç dünyalarını yansıtırken kullandığı bir iletişim aracıdır." şeklinde ifade edebilirim.

3. Metinde düşüncüyü geliştirme yollarının kullanımını bir örnek vererek açıklayınız.**10 p.**

Kazanım: O 2.19 Metinde yararlanılan düşüncüyü geliştirme yollarının işlevlerini açıklar.

Metinde kullanılan tanımlama veya karşılaştırmadan söz eden ve tanımlamayı "Oya, Anadolu'da süslemek ve en önemlisi de kişiler arası iletişim kurmak için yapılan bir örgü türüdür."; karşılaştırmayı da "Dantel, tığ işi gibi benzerlerinden onu ayıran en önemli özellik üç boyutlu olması ve bir dikiş iğnesi ile örülmesidir." örneğiyle gösteren yanıtlardan biri doğru kabul edilebilir.

4. Metinde oya işlemek ve iç dünyasını ifade etmek arasında nasıl bir ilişki kurulmuştur? Açıklayınız.**10 p.**

Kazanım: O 2.13 Metne ilişkin sorulara cevap verir.

"Anadolu'da her oya, sadece bir el işi değil aynı zamanda o oyayı işleyen kadının kendini ifade ettiği bir eserdir."

Yukarıdaki çerçeveye göre verilen yanıtlar doğru kabul edilebilir.

5. Metne yönelik bir soru ve bu sorunun yanıtını yazınız.**4+6=10 p.**

Kazanım: O 2.13 Metne ilişkin sorulara cevap verir.

Kazanım: O 2.14 Metne ilişkin sorular oluşturur.

Kişisel yanıtlar içerir.

(Sorunun ve yanıtın metinden bulunabilmesi bir ölçüt olarak alınabileceği gibi "soru sorarak okuma yöntemi"ne uygun olarak metnin hatırlattığı ek konulara ilişkin sorular ve yanıtları da doğru kabul edilebilir.)

6. Metinle ilgili verilen bilgi doğruysa kutucukların içine D yanlışsa Y yazınız.**5x1=5 p.**

Kazanım: O 2.2 Metindeki anahtar kelimeleri belirler.

Kazanım: O 2.15 Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.

Kazanım: O 2.13 Metne ilişkin sorulara cevap verir.

D Metnin anahtar kelimelerinden biri de "anlatım"dır.

D "Oya, onu yapanın yaşam öyküsüdür." ifadesi abartılıdır.

Y Metnin yazılış amacı okuru duygulandırmaktır.

D Metinde açıklayıcı anlatım yolu egemendir.

D Metne göre oyanın harfleri çiçekler olan bir alfabe olduğu söylenebilir.

7. Aşağıdaki seçmeli soruları doğru seçeneğin başındaki yay ayracı çarpı (X) ile işaretleyerek yanıtlayınız.

8x3= 24 p.

Yapımında ipek iplikten tüle, boncuktan ufak kâğıt parçalarına kadar yüzlerce malzemenin kullanıldığı bir el sanatıdır oya.

- ◆ Bu cümle hangisini konu edinmiştir?

(X) **A.** Oyanın ham maddesi

Kazanım: O 2.13 Metne ilişkin sorulara cevap verir.

Oyaların konusu genellikle çiçeklerdir. Bunun nedeni çiçeklerin özünde bulunan veya bulunduğu var-sayılan doğal güçlerdir.

- ◆ Altı çizili ifade hangi amaçla kullanılmıştır?

(X) **B.** Gerekçe belirtmek

Kazanım: O.2.8 Metindeki sebep-sonuç ilişkilerini fark eder.

- ◆ Aşağıdakilerin hangisinde fiil birleşik zamanla çekimlenmiştir?

(X) **C.** Artık oyaların dilinden anlıyordum.

Kazanım: DB 5.2. Zaman ve kip çekimlerindeki birleşik yapıların işlevlerini ve kullanım özelliklerini kavrar.

- ◆ Aşağıdakilerin hangisinde birleşik fiil cümleye "gerçekleşmemiş beklenti" anlamı katmıştır?

(X) **A.** Kızımdan beni aramasını umardım.

Kazanım: DB 5.2. Zaman ve kip çekimlerindeki birleşik yapıların işlevlerini ve kullanım özelliklerini kavrar.

- ◆ Aşağıdakilerin hangisinde birleşik fiil cümleye "terk edilmiş alışkanlık" anlamı katmıştır?

(X) **B.** Her sabah yürürdüm.

Kazanım: DB 5.2. Zaman ve kip çekimlerindeki birleşik yapıların işlevlerini ve kullanım özelliklerini kavrar.

- ◆ "Bir iğne bir iplikle rengârenk şiirler yazmışsınız." cümlesinde hangi sözcük türü yoktur?

(X) **C.** Bağlaç

Kazanım: Y 6.2 Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.

- Bana dargın mısın?
— ()
— Neden konuşmuyorsun?
— ()

- ◆ Yukarıdaki konuşmada yay ayrıca gösterilen yerlere hangi noktalama işareti konulmalıdır?

(X) **D.** Üç nokta

Kazanım: Y 6.2 Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.

- ◆ Aşağıdakilerin hangisinde birden fazla yazım yanlışı vardır?

(X) **B.** Masada ki bardakları topladınız mı?

Kazanım: Y 6.1 Yazım kurallarını kavrayarak uygular.

8. 20 yıl sonraki durumunuzu düşünerek kendinize bir mektup yazınız.

26 p.

Değerlendirme Basamakları

- Sayfa düzeni yapılırken boşluklara dikkat edilmiş mi?
- Düzgün, okunaklı ve işlek bir bitişik eğik yazı kullanılmış mı?
- Başlık konuyla ilgili mi?
- Konu, mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde anlatılmış mı?
- Paragraflar arasında uygun geçiş sağlanmış mı?
- Yazıda verilmek istenen ana fikre ulaşılmış mı?
- Sonuç ifadesi konuyu bağlayıcı ve etkileyici mi?
- Kelimeler yerinde ve doğru anlamda kullanılmış mı?
- Cümlede kelime tekrarları yapılmış mı?
- Konuyu kendine özgü ifadelerle anlatmış mı?
- Yazıda yazım kurallarına uyulmuş mu?
- Noktalama işaretleri doğru yerde ve eksiksiz kullanılmış mı?
- Mektupların biçim ve içerik özelliklerine uyulmuş mu?